This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Emb
49
03

Emb 49.03

Harvard College Library

FROM THE BEQUEST OF

MRS. ANNE E. P. SEVER

OF BOSTON

WIDOW OF COL. JAMES WARREN SEVER

(Class of 1817)

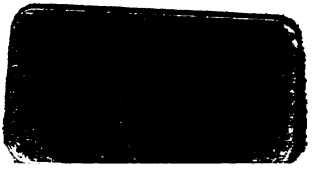

La Dança de la Mort

2286 - 1'50

LA DANÇA DE LA MORT

COBLES DEVOTES

Dance of death

LA DANÇA DE LA MORT

Treta d'un Ms. del XV.^en^ *segle, recondit en la Biblioteca de Sant-Llorenç del Escorial. Are per primera volta publicada.*

BARCELONA

STAMPA DE FRANCESCH X. ALTÉS

Carrer dels Angels, noms. 22 & 24

1903

Emb 49.03

Harvard College Library
Aug. 16, 1916
Sever fund

TIRADA

300 exemplars en paper satinat.
35 » » » de fil, numerats.

DANÇA GENERAL

Pròlech

Ací comença la dança general, en la qual tracta com la Mort diu e avisa a totes les criatures que posen esment en la brevitat de lur vida, e que no-n facen major cabal d'aquell que ella mereix. E aximeteix los diu e requir que vegen e ogen bé çò que los savis prehicadors los diuen e amonesten en cascun jorn, donant-los bò e sà consell, que pugnen en fer bones obres, per que hagen complit perdó de lurs pecats. En aprés, seguint amostrant per esperiença çò que diu, crida e requir a tots los stats del món que vinguen de lur bon grat o contra la lur voluntat. E començant, diu axí:

Parla la Mort

Yo la Mort, certa a totes criatures
qui són e han ésser el món durant,
requir e dich: Oh home, per què cures
de vida tan breu, en un punt passant?
Puix que en lo món no ha tan fort gegant
qui del arch meu se puga deliurar,
cové que muyres con yo l'he 'mpenar
ab ma sageta cruel traspassant.

Bé és follía del tot manifesta
que cregues tu, home, que altri morrà
e tu romandras, pus fas bona festa
del teu bon regent, e que durarà.

No stas segur si en un punt venrà
demunt teu soptada corrupció
de gràmula, o carboncle o inflor
aytal que l' teu cors tot se desfarà.

Que-t penses, per ésser minyó valent
o infant de díes, que luny yo staré
e qu'entro que sies vell impotent
la mia venguda perlongaré?
Faç-te assaber que yo aplegaré
a tu fora d'hora, no gens curos
de que sies jove ni vell xacros,
car qual yo-t trobas tal te-n menaré.

La plàtica amostra esser veritat
tot quant yo dich, que en res no hà fallença:
la santa Scriptura, ab certenitat,
sobre tot dona sa ferma sentença,
a tot-hom dihent: Façau penitença,
con menys cuydeu morrà vostra persona:
si no, vejau lo frare qui us sermona,
mirau què diu la sua sapiença:

Parla lo Prehicador

Senyors bells y honrats, la santa Scriptura
demostra e diu que cascun hom nat
la Mort ha tastar, anch que sia dura,
car no porta al món sinó d'un sol plat:
e papa o rey, o bisbe sagrat,
cardenal o duch, e comte excelent
o emperador, ab tota lur gent
qui són el món, los és morir forçat.

Senyors, treballau en fer bones obres,
no havent fiança en vostres alts stats,
que no-us hi valran grans tresors ni dobles
a la Mort, qui té sos llaces parats.

)igau, gemegants, los vostres pecats
ant com pugau, ab satisfacció,
i alcançar voleu complit perdó
l'Aquell qui perdona ls defalts passats.

Feu çò que-us dich, sens que no-us tratingueu,
)uix que la Mort ja comença ordenar
ına aspra dança, de hon no porèu,
)er cosa qui sia en lo món, scapar:
a la qual diu ell que volrà amenar
nos tots, gitant los seus filats arreu.
Obriu les orelles, que are ohireu
de sa xerimía un trist botzinar.

Diu la Mort

A mortal dança tots los nats yo cride,
qui són en lo món, de qualsevol stat:
lo qui no vulla aplegar a ma crida,
fer-l'he venir bentost aparellat:
puix que l' bon frare ja-us ha prehicat
que tots vos n'aneu a fer penitencia,
lo qui no-y volgués metre diligencia
per mi no porà més ésser sperat.

Primerament crida dues donzelles a la sua dança

Menen aquesta ma dança present
estes donzelles que veheu formoses:
vingueren elles de molt mal talent
a ohir los meus cants qui són doloroses.
Mas no-ls hi valran les lurs flors e roses
ni abillaments que metre-s solien.
De mi, si poguessen, partir volrien:
mas no-u poran, que són les mies sposes.

A aquestes y a tots, per la formosura
daré legesa, la vida jaquida,
e despullament per la vestidura
per sempre jamés molt trista, avorrida:
daré pels palaus mesura complida
de rònechs sepulcres dedins pudents,
e per los menjars vermens corrohents
qui mengen dehins la lur carn pudrida.

E puix lo sant Pare és molt alt senyor,
que en tot lo món no trobaria par,
d'aquesta dança serà guiador;
levant-se la capa, començ de dançar.
No és are temps de perdons donar
ni de celebrar ab gran cerimonia,
que prest li faré sentir acrimonia:
dançau Pare sant, no-us feu gens pregar.

Diu lo Pare sant

Ay de mi trist, quína cosa tan fort!
Yo qui tractava ab tan gran prelacía
haver a passar de present la mort
e gens no valre-m çò que dar solia!
Gracies e honors e gran senyoría,

cuydant yo sols viure el món, vaig tenir!
Puix que a tu, Mort, no puch ja defugir,
valga-m Jesus e la Verge María.

Diu la Mort

En Pare sant, enujar-vos no ha
d'anar en ma dança qu'he ordenada,
lo manto vermell de poch vos valrà;
de tot quant fereu n'haurèu la soldada.
No-us profitarà haver fet la Crohada,
bisbes provehir ni dar beneficis:
ací morirèu sens fer més bullicis.
Dançau, Emperayre, ab cara pagada.

Diu l'Emperador

Què porà ésser que tant sens pahor
m'amena al ball seu per força, a desgrat?
Bé crech qu'és la Mort, qui no ha dolor
d'hom gran qui-y sia, oh atribulat!
No-y hà negun rey ne comte sforçat
qui are-m puga oferir sa valença?
Mas no-y haurà algú qui d'ella m' defense,
car ja me-n sent lo cervell contorbat.

Diu la Mort

Oh Emperador molt gran e potent,
no-us neguitegeu, pus temps no és tal
que-us deliuras vostre imperi ne gent,
ne or ne argent, ne altre metal.
Ací perdrèu tot lo vostre cabal
que atresorareu ab gran tiranía,
fahent batalles, de nits e de díe.
Preneu ací mort. Vinga l' Cardenal.

Diu lo Cardenal

Ay mare de Déu! que no puga torçre
aquesta dança hon me fan anar!
Per molt que yo vulla, no me-n sé storçre;
no sé hon vaja, prench-me a tremolar.
Per dar beneficis als meus criats,
tostemps, perdent nits scrivint, treballí.
Are yo-ls membres me sent tots torbats,
que pert la vista, e no puch ohir!

Diu la Mort

Reverent pare, bé-us fiu assaber
que ací haurieu, forços, aplegar
en aquesta dança, hon yo-us he fer
are tan bell punt un poquet suhar.
Per vos lo món cuydareu trastornar,
volent ésser papa, haver senyoriu:
mas no serà, per est present estiu.
Vos, Rey poderos, veniu a dançar.

Diu lo Rey

Yo no aprenguí jamés de dançar
en negun ball ne en dança salvatge:

are porè, yo las! veure y pensar
què val honor, ne força ne linatge.
Gastar sol ésser de la Mort usatge,
axí del rich com d'aquell qui 's menor:
lo qui-s presa menys haurà l'avantatge,
en cendra serà cascú tornador.

Diu la Mort

Veniu noble Rey tan alt coronat,
axí famos de sforç e de proesa:
en altre temps bé fós acompanyat
de molt grans pompes e de gran noblesa;
mas, de present, aquesta vostra alteṣa
haurèu de lexar per fer-me plaher,
e poch n'haurèu de la vostra riquesa.
Are a vós toca, noble Cavaller.

Diu lo Cavaller

A mi no apar, Mort, cosa arrengada,
que leix les armes e vaja a dançar
a semblant dança, de plors abeurada,
que contra ls vius has volgut ordenar.
Segons aytals noves, cové lexar
mercès e terres que gonyí del rey:
mas, a la fí, no veig altre remey
qui d'esta carrera m' puga liurar.

Diu la Mort

Cavaller noble, agosat e leuger,
façau bona cara en vostra persona:
no és are temps de comptar diner,
ojau ma cançó en quin ayre entona.
Ací yo-us faré voltar una stona;
e aprés, veurèu com meten lo frè

als bandolers qui roben l'aliè.
Dançau, gros Abat, ab vostra corona.

Diu l'Abat

Puix profitos fuy als religioses,
de tal dança, amichs, yo no só content:
en ma cetla havia dels plats sabroses;
no curava anar menjar al convent.
Donar m'heu fermat com yo no consent
fer semblant vía, car pren-me-n recel;
si temps yo tinch, provoque e appel':
mas fer no-s pot, que pert l'enteniment.

Diu la Mort

Abat, en beneyt, xalant vicios,
no gayre curos de vestir celici,
abraçau-me are, serèu lo meu spos,
car molt cobejareu plahers e vici.
Disposta m' teniu al vostre servici:
e puix vostra som, lexeu fellonía.
que-m plau del tot la vostra companyía.
E are, Scuder, veniu al ofici.

Diu lo Scuder

Vídues, donzelles, dolgau-vos de mi,
que-m fan, per força, jaquir les amors;
la Mort me lançà aquell ham seu tan fí,
a mi fan dançar dança de dolors.
Certes, no porten richs fermalls ne flors
los qui 'n ella dancen, mas gran legesa.
Ay de mi, las! que en tan gran altivesa
discorreguí pel món servint senyors.

Diu la Mort

Oh Scuder polit, d'amor portant-veu,
lexau les amors de tota persona;
veniu e veurèu ma dança rodona,
e als dançadors acompanyarèu.
Mirau lur figura, tal tornarèu
que aymada alguna veure-us no volrà:
hajau bon conort, puix fer-se axí ha.
Veniu vos, Degà, iros no-us mostreu.

Diu lo Degà

Còm, yo axí torne fora-senyat?
Cuyde-m fugir, e no-n trobe carrera.
Gran renda havia, e bon deganat
e molt de blat en la mia panera.
Noresmenys d'açò, stava yo 'n spera
d'ésser provehit d'algun bon bisbat:
ara la Mort trameté-m comanat.
Mal senyal veig, pus me-n fa anar darrera.

Diu la Mort

En rich cobejos, altívol degà,
que vostres diners baratàs en or;

a pobres y a vídues tancàs la mà,
e mal despenguereu vostre tresor.
No vull que stigau ja més en lo chor,
exiu prest defora, jaquint peresa,
que yo-us mostraré venir a pobresa.
Veniu, Mercader, al ball qui 's de plor.

Diu lo Mercader

A qui lexaré totes mes riqueses
e mercaderíes d'ultra la mar?
Ab moltes trafiques e sotileses
gonyí çò que tinch en cascun logar.
Sus are la Mort me vingué cridar.
Què serà de mi? Yo no sé què-m faça!
Oh Mort, lo teu laç aquest me streny massa!
Adeu, mercaders, que vaig a finar!

Diu la Mort

D'are en avant no cureu passar Flandes,
d'ací no-us mogau, que-us he sobrependre
ab ma botiga de riques holandes:
de gracia les done, no les vull vendre.
Sols úna n' vejau, vos ha de ull-pendre,
cahent boca-dents en ma botigueta,
puix bé-y entrarèu, anch que sia streta.
E vós, en Canonge, vullau-me atendre.

Diu lo Canonge

Ves-te-n are, Mort, fes-me aquest plaher,
que vaig-me-n al chor gonyar racció;
no vull dançar ni amich teu esser,
car solaçant visch sens torbació;
are poch hà tenguí provisió
d'esta canongía que l' bon prelat
donà-m, de la qual yo som ben pagat.
Vaja l' qui vulla a ta vocació.

Diu la Mort

Canonge amich, no és pas lo camí
aqueix que-us pensau, veniu volenter:
lo sobrepelliç axí prim e fi
levau-vos de sus, e irèu més leuger.
Daré-us consell qui bò us ha de saber:
girau-vos a Déu, fahent penitencia,
car contra vós és donada sentencia.
Feu-vos ençà, en Metge rialler.

Diu lo Metge

La fí d'Avicena va m enganar,
qui-m dava cor que lonch temps yo viuria,
bé governant-me a dinar e sopar,
lexant lo beure aprés que dormiria.
Ab tal sperança, cuydí gonyaria
diners en gran copia, malalts curant;
mas ara yo veig que me-n va portant
la Mort ab sí, e no-y val burlaría.

Diu la Mort

Gordau bé, en Metge, la vostra orina,
vejau si en res vos hi cal smenar:
vos mestre sabent sou en medecina
e hom entès per saber comanar.
Mas are la Mort vos vé demanar,
e gens no penseu que-us ha lexar viure:
no li vullau donchs ja més contrastar.
Que danç lo Pagès bascos de queviure.

Diu lo Pagès

Còm! obs serà que danç lo conrador
qui may la mà no tragué de la rella?

Cerca, si-t plau, més leuger ballador,
lexa-m, oh Mort, que ab altre m'aparelle.
Yo menge porch, y a voltes ovella,
e és mon ofici ferm treballar,
laurant les terres per lo pà sembrar:
per què no cure de ta cantarella.

Diu la Mort

Si l' treball vostre fon sempre sens art,
jamés altruy no furtant en la terra,
allà en la gloria eternal haurèu part;
fent altrement, haurèu pena a soferre.
Ab tant, arranjau vos la cabellera;
veniu a mi, que bé-us arresaré,
çò que fiu ad altres a vos faré.
En Monge brunesch, preneu la carrera.

Diu lo Monge

Lahor e glorïa sia per sempre
al alt Senyor, qui-m port ab pietat
al seu Reyalme, llà-hon yo contemple
en per tostemps la sua magestat.
De carçre molt scur, vinch a claredat,
hon alegría hauré, menys de tristor;
per poch treball hauré gran gaudior.
Mort, no m'espante de ta feredat.

Diu la Mort

Si regla santa del orde mongesch
gordareu del tot, sens altre delit,
no hajau dupte de que sou inscrit
el libre vidal, segons que entreveig:
mas si fahereu çò que fer yo veig
als qui-s desvien fora de la Regla,

vida us donaran qui serà molt negra.
Dançau, n'Usurer, dexant trafiqueig.

Diu l'Usurer

E axí donchs me covendrà morir?
Dona-m açò gran enuig e tristesa.
E còm! no poria a mi subvenir
tot lo meu or, e argent e riquesa?
Emperò la Mort yo veig tan encesa,
que vé vers mi, e, cruel, m'agarrota,
aprés que-m sobrà ab la sua scomesa.
Tal fa bells ulls, que no-y veu gens ni gota.

Diu la Mort

Traydor Usurer, home vicios,
ab mi venir bé crech yo que no-us plau:
mas puix de usura sou tan cobejos,
per gonyar diners ja tot vos cremau.
Que d'açò haurèu bon castich cregau:
per què, a aquell Déu qui 's omnipotent
que ell vos perdó tots jorns demanau.
Veniu, vos Frare menor, al moment.

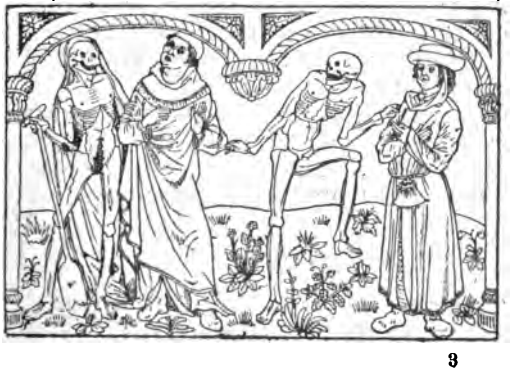

Diu lo Frare

Dançar no li scau a mestre famos
tant com yo-u som en la Religió:
jatsia captayre, visch vicios,
e molts desigen ohir mon sermó.
Are-m diheu de seguir aytal so?
Dançar no volria, si-m puch flixar.
Ay las, trist de mi! que-m calrà lexar
honors e delit, que-u vulla, que no.

Diu la Mort

Mestre famos, de sotil donant mostra,
qui 'n totes les arts fós conexedor,
no-us aflijau, e sclariu la faç vostra,
que haurèu passar per esta dolor.
Yo-us menaré davant un sabidor
qui sap les arts d'un novell mou perfet;
sabrèu de legir per altre decret.
Are, n'Ermità, veniu al tenor.

Diu l'Ermità

Algú, per molt que haja viscut en l'erm,
no és escusat de que mort no senta;
ben cert, estime que no-y hà res ferm:
e pus a Déu plau, e a mi contenta,
yo-l pregue que al foch, lo qual tant tormenta
aquells mal vivents, no sia hic mès
ne que l' vil Satan no-m donga la empenta.
E qui no-s contenta tampoch no ha res.

Diu la Mort

Gran seny mostrau, clamant al Senyor
al qual instantment curareu servir:

si bé-l servireu n'haurèu gallardó
en lo seu Regne hon haveu venir.
Malgrat açò, sou tengut de seguir
en aquest ball meu, ab vostra barbaça:
ociure tot-hom, aquest' és ma caça.
Que l' Recaptador vinga aprés de mi.

Diu lo Recaptador

Assats he yo a fer en recaptar
çò que per lo rey tinch en obligança;
per què yo no puch ne menys dech dançar
en aquest ball, que no 's ma costumança.
Vull-me-n anar de pressa, sens tardança,
per uns diners que a cobrar som tengut,
car he sperat e n'és lo temps vengut:
mas veig lo camí tancat fora usança.

Diu la Mort

Veniu ací prompte sens més trigar,
reteu los soborns, que no-us faran nosa,
puix vostra vida fó en treballar
còm robarieu la gent freturosa.
Asseure-us porèu en aquesta losa
hon, de les Rendes deturant los passes,
donarèu compte dels vostres traspasses.
Dançau, Sagristà, qu'és covinent cosa.

Diu lo Sagristà

Oh Mort, yo-t pregue que tingues esment
de mi qui som un minyó de pochs díes:
de Déu no tenguí yo coneximent,
ne volguí pendre ne seguir ses víes.
Fia-t de ma amiga, com d'altres fies,
qu'ella satisfaça del mal qu'he fet:
puix perdre no pots ja may lo teu dret,
yo allà iré, si tu m'hi trameties.

Diu la Mort

En Sagristanet de mala companya,
ja no haveu spay de fer lo garneu
ne de tranuytar ab los de la canya,
fahent les obres que vós bé sabeu.
Anar a carreres ja no porèu,
ne presentar joyes a vostra amiga:
si tant vos vol, que en loch vostre are vinga;
axí ma dança abdos bé tancarèu.

Çò que diu la Mort als qui no nomena

Algú qui no sia ací nomenat,
de qualsevol stat o condició,
li mane que vinga bentost cuytat
en lo meu ball, menys d'escusació.
Jamés no he de rebre excepció,
ne altre libell ne declinatoria:
los qui bé feren hauran sempre gloria,
los mal vivents hauran damnació.

Diuen los qui han passar per la mort

Puix qu'és axí, que a morir tots havem
sens altre remey, mester bé serà
que ab pura consciença tots treballem
en servey de Déu, qu'és lo més certà.
Car ell és principi, fí e mijà;
de hon, si li plau, obtendrèm folgança,
jatsia la Mort, ab molt dura dança
metent-nos el rotlle, amena-ns dellà.

FÍ

COBLES DE LA SIBILA

O DEL JORN DEL JUDICI

El jorn del Judici
parrà qui haurà fet servici.
Un rey vendrà perpetual,
vestit de nostra carn mortal:
del cel vendrà tot certament
per fer del segle jutjament.
Ans que l' Judici no serà
un gran senyal se mostrarà:
lo sol perdrà la resplendor,
la terra tremirà de pór.
Aprés, se badarà molt fort,
donant semblant de greu conort,
e mostrar s' han ab crits e trons
les infernals confusions.
Aprés, serà un fort senyal
d'un terratrèmol general:
les pedres pel mig se rompran
e les montanyes se fenran.
La lluna no darà claror,
ans mostrarà molt gran negror:
nulla stela no lluhirà,
e del cel caure mostrarà.
Del cel gran foch devallarà,
com a sofre molt pudirà:
la terra cremarà ab furor,
la gent haurà molt gran terror.
Los homens qui prop mar seran
a les montanyes fugiran:
iran cridant molt congoxats,
semblaran folls e desolats.

Una gran trompa sonarà
qui morts e vius despertarà:
cascun cors l'arma cobrarà,
qui 's bò o mal aquí parrà.
Llavors no haurà hom talent
de riqueses, d'or ni d'argent:
de res no haurà hom desir,
mas tan solament de morir.
De morir seran llurs talents,
e fort sclafir-los han les dents:
no-y haurà negú qui no plor,
tot-hom del món serà en tristor.
Los puigs e plans seran eguals:
aquí seran los bons e ls mals,
los reys, duchs, comtes e barons
qui de llurs fets retran rahons.
Aprés, vendrà terriblement
lo fill de Déu omnipotent:
a morts e vius judicarà,
qui bé haurà fet allà aparrà.
Los infants qui nats no seran,
dedins los ventres cridaran
e diran tots plorosament:
Ajuda-ns Déu omnipotent.
Lo fill de Déu qui jutjarà
a tots les plagues mostrarà:
donarà als bons vida eternal,
als mals infern perpetual.
Mare de Déu, pregau per nos,
pus sou mare dels pecadós,
que bona sentencia hajam
e paradís possehiscam.
Vosaltres tots qui escoltau,
devotament a Déu pregau
de cor, ab gran devoció,
que-ns aport a salvació.
Al jorn del judici
parrà qui haurà fet servici..

CANT MÍSTICH

A LA PASSIÓ DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST

al tò del contrapas llarch

PECADOR, tingues esmena,
tingues dolor del Redemptor sempre!
Per un teu pecat
seras castigat,
si no-n tens dolencia:
per un teu pecat
seras castigat,
si no confesses la veritat
Guarda que no visques descuydat!
Grans treballs lo Crist passava
per salvar los pecadors!
Dins del hort, suava sanch e ayga:
los nostres pecats foren la causa
de tan greu dolor.
E patí tristor
per la nostra amor,
stant dins l'hort, fent oració.
En la sua galta molt sagrada
falsament Judes hi ha besat:
e ls Juheus ab molt gran crueltat,
tots molt rigoroses
e fort spantoses,
Jesús Natzarèn han demanat.
Con a aquells irats
Juheus malvats,
postrats davant la sua presencia,
ab gran reverencia

Jesus infinit
los hi hagué dit:
—Quí cercau los meus amichs?—
tan prestament en terra caygueren,
que ja may alçar-se no pogueren
fins que Jesus ne fon servit.
En aprés que ells alçats s' hagueren
e que l prengueren,
sa persona tan sagrada
molt fortment han-la lligada.
Oh quant cruelment varen lligar
la divina Omnipotencia,
donant-li molt gran dolencia!
soferint ab paciencia
con l'escupien
aytan com podien
en sa cara divinal,
gitant lo per terra.
Oh quína tristesa!
Oh quína gran pena!
Oh quín mal tan gran!
Oh Senyor universal
e Déu eternal,
quanta fou la vostra paciencia!
Oh Rey de la Gloria,
donau-nos memoria
que no us ofengam!
A casa d'Anas, près e lligat,
la Omnipotencia,
ab gran crueltat
e inobediencia,
près e lligat
per nostre pecat,
en un pilar arrimat
lo Crist la nit ha passada.
Si fou scarnit e vituperat,
con fou scarnit e bofetejat
per un vil criat,

oh e quant ingrat!
dihent-li l' Crist, pus li ha donat:
—Verament digues en qu' he errat,
ab tal que digues la veritat!—
Davant Pilat fou ell presentat,
essent ja gran díe,
fou ell presentat e preguntat.
Tot preguntant-li, l' jutge li deya,
e digué Pilat:
—Ab veritat, est Rey de Judeya?
—Puix que-u dius, per què no-u has de creure?—
respos la Omnipotencia.
E digué Pilat:—No digues
que sia ton Regne
ni que tu pretengues
haver hi administrat.—
E parlant als de Judeya:
—Causa no li trobe,—Pilat deya.
Tot-hom s'aparella,
ab molt gran prestesa,
en cridar sentencia ab violencia
a la divina Omnipotencia.
E en llur presencia
Pilat, lo jutge malvat,
sols per dexar-los contents
féu-lo açotar al moment.
Sis cruels butxins l'han agafat,
a una columna l'han lligat:
cinch mil açots li han dats,
y una corona de spines
posaren en son divinal cap.
Dolcíssim Jesus benigne,
quí és que-us ha coronat
de setanta-dues spines
aqueix vostre molt divinal cap?
Ay! qu'és la causa nostra superbia,
lo nostre pecat,
que fos açotat

e fos coronat
lo Crist ab tan gran cruesa!
Per sceptre li han posat
en la mà una canya verda,
oh quína tristesa!
e ab gran prestesa
han-lo agafat,
manant Pilat que al balcó l' traguessen.
—*Ecce homo* ha cridat,
ací teniu l'hom nafrat,
així açotat,
així coronat!
Mirau si no és prou castigat:
si no, castigau-lo vosaltres.—
Tots cridaren:—*Tolle, tolle,*
sia crucificat aquest home —
E prenent forma lo seu procés,
dos testimonis cercaren
qui jurassen falsament,
sentenciant a la creu
lo Verb divinal;
e al Calvari la-y fan portar
en ses spatlles sagrades.
Sa mare qui l'encontrà,
ab dolor aguda,
sa mare qui l'encontrà,
molt afadigat,
en lo carrer d'amargura,
lo seu cor se li smayà
de tan gran tristura,
vehent son Fill sens figura,
de cap a peus així maltractat
Arribant al munt Calvari,
molt prest l'han clavat en creu;
donaren-li vinagre e fel,
e una llançada
a la mamella sagrada,
fou a ell donada

d'un soldat cruel.
Oh Rey de la gloria,
puix vos haveu mort
per la nostra amor,
pensem cada díe un' hora
en la vostra mort e passió!
Pecador, tingues dolor
dedins les tues entranyes,
plorant vives llàgrimes!
De bon cor jo demane perdó
al Rey de la gloria,
de cor demane perdó
jo gran pecador.

LES HORES DE LA PASSIÓ

SENYOR, que puga cantar
jo-us demane per favor,
sols per poder esplicar
les coses qui-s van obrar
en la Mort e Passió.

A les sis, lo Salvador,
del Dijous sant a la tarda,
per mostrar-nos la sua amor,

va ordenar lo Redemptor
la cena santa y sagrada.

La gran amor que-ns portava
ab obres ha bé mostrat.
A les SET, los peus rentava
als dexebles, y ensenyava
exemples de humilitat.

A les VUYT, nos ha dexat
penyora molt estimada
en son Còs sagramentat,
per sempre sia alabat
a milions de vegades!

Ab molt gran humilitat,
a les NOU, ell predicava
als seus dexebles amats,
que-ls tenia allà aplegats
tots asseguts a la taula.

Jesus, trist y adolorit,
a les DEU, al hort entrava
ab lo cor molt afligit.
Tant patí aquella nit,
que sanch e ayga suava.

A les ONZE, ab gran amor,
un àngel del cel devalla,
portant-li per sa favor
lo calze de Passió
e la Creu santa y sagrada.

A les DOTZE de la nit,
Judes ab vos s'abraçava:
ab senyal de bon amich,
vos va vendre e trahir
posant-vos en mans estranyes.

A casa l' Pontificat,
a la UNA, vós portaren,
ahont aquell mal criat
que vós havieu curat
vos donà una bofetada.

No merexent tal rigor,
puix l'autor sou de la vida,
dos falsos acusadors
arribaren, a les DOS,
per fer-vos perdre la vida.

Oh quína tan gran rigor
Jesus, a les TRES, sentireu
en mig d'aquells malfactors
qui feyen burla de vós,
donant-vos fortes punyides!

A les QUATRE, us va negar
Pere, a qui tant estimaveu,
con lo gall hagué cantat:
vent-lo de vós apartat,
Senyor, molt prest lo mirareu.

Vostre oure tan sagrat,
a les CINCH, bé fou ferit
con aquells Juheus malvats
cridaven tots ajustats
prest havieu de morir.

A les SIS, a Ponç Pilat
cruelment vos aportaren:
allà foreu preguntat
hon havieu ensenyat
la Lley que vós predicaveu.

A les SET, sens pietat
a Herodes vos portaren,

hon foreu interrogat:
ni paraula haveu tornat
a çò qu'ell vos demanava.

A les VUYT, ab crit alçat,
altra vegada us lligaren,
tornant-vos a Ponç Pilat,
havent-vos fort maltractat
pel camí la vil canalla.

A les NOU, ab crueltat
cinch mil açots vos donaren,
en la columna lligat...
Per pagar nostres pecats,
Senyor, la sanch vos vessareu.

Lo vostre santíssim cap,
a les DEU, lo coronaren:
Ecce homo us han mostrat,
e scarnit, bofetejat,
sentencia de mort vos daren.

A les ONZE, us carregaren
lo sant arbre de la Creu:
pels carrers vos lo portareu,
hon vostra Mare encontrareu,
lo qual fou dolor cruel.

Forts dolors, molt redoblades,
a les DOTZE, us han donat:
con los peus e mans sagrades
en la creu foren clavats,
vostre còs enarboraren.

A la UNA, vós donaren
l'abeuratge més cruel,
donant-vos fel e vinagre.
Com qu'és cosa tan amarga,
no-n voleu vos, Rey del cel.

A les DOS, haveu parlat
ab la dolorosa Mare,
con per fill haveu-li dat
sant Joan, molt estimat,
qui al peu de la creu stava.

E stant en la creu estès,
a les TRES hores, finareu,
dihent: *Consumatum est.*
Axí que acabareu, prest
lo sperit a Déu donareu.

A les QUATRE, bò y clavat
Jesus en la Creu penjava,
con aplegant un soldat,
sens amor ni pietat,
vos donà una llançada.

Vostre còs tan maltractat,
a les CINCH, lo devallaren
de la Creu, desfigurat,
y en los braces l'han posat
de la dolorosa Mare.

A les SIS, fou conduhit
ab amor molt gran e pura
lo sant còs de Jesucrist,
lo qual degueren jaquir
dedins una sepultura

Oh Mare de pietat!
Oh greu dolor de María!
Oh Mare de soletat!
En tota necessitat,
socorreu aquell qui-us crida!

CANTICH

A LA MORT E PASSIÓ DEL MESSIES

En cant diví vull cantar
del bon Déu, lo ver Messíes,
de la mort e passió
que l' Divendres sant patia.
Con estava dins del hort,
ab lo cor plè d'agonía
un àngel del cel baxà
que l' Pare li trametia.
Diu que ha de morir en creu
si l' món salvar ell volia.
Ell s'abraça ab una creu
e crida ls Juheus que vinguen.
Con arribaren allà,
ab gran rabia y gran malicia,
ja prenen lo fill de Déu,
ja-l prenen y tost lo lliguen.
Lo porten a Ponç Pilat,
a Pilat lo trametien:
Pilat lo féu açotar
ab uns açots molt malignes
Con l'hagueren açotat,
ja-l coronaven de spines:
li carreguen una creu
qu'ell portar-la no podia.
Anant al munt de Calvari,
ell se smayava y cahia.
Bon Jesus és mort en creu,
complides les profecíes.
Bon Jesus és mort en creu,
no li façam heretgíes.
Perdoneu-me, bon Jesus,
salveu-me l'ànima mia.

COBLES PIADOSES

EN LES QUALS HOM DEMANA PERDÓ A JESUS CRUCIFICAT

DIGAM tots ab gran dolor
a Jesus en creu clavat:
Misericordia, Senyor,
perdonau-nos tot pecat.

Mirèm en un pal clavada
de Deu-Home la sculptura
tan lletjament esborrada,
que quasi no té figura.
Tal efecte, pecador,
has tu en un Déu causat:
Misericordia, etc.

Mirèm en lo cap sagrat
agudes puntes marines
qui-l tenen tot barrinat,
puix són molt punyents espines.
Tal corona de dolor
nostre mal-pensâ ha-li dat:
Misericordia, etc.

Mirèm ab claus traspassades
aquelles mans divinals,
pagant les nostres errades
de tots los tocaments mals.

Per tos passos, pecador,
és també de peus clavat:
Misericordia, etc.

Ab dolor e amargura
contemplèm lo Rey del cel
despullat en la creu dura
sens tenir un pobre vel
Tal pobresa y deshonor
causà nostra vanitat:
Misericordia, etc.

Aquella amarga beguda
que tastà lo Redemptor,
patint una set aguda
dins son còs, ab gran ardor;
beure de tan mal sabor
per nostra gola fou dat:
Misericordia, etc.

En aqueix pal, oh mon Déu!
nostres culpes vos clavaren,
e allí ab torment greu
lo vostre còs dessangraren,
convertint-se sa blancor
en coral liquificat:
Misericordia, etc.

Estesos teniu los braços
en aquexa creu sagrada,
per que, dexant vostres llaços,
nos dongau una abraçada.
Mostra gran d'encesa amor
d'un Déu tot enamorat!
Misericordia, etc.

Morint, lo cap inclinat
tinguereu vos, vida mia,
mirant ab gran pietat
a la part hon és María.
Oh sagetes de dolor
que a la Mare han traspassat!
Misericordia, etc.

En aqueix vostre pit sacre
mirèm la gran obertura,
de nostres culpes lavacre,
rajant-ne sanch y ayga pura..
Entrèm allà sens temor,
puix que stà a tots franquejat:
Misericordia, etc.

Los mèrits d'aytals dolors
com en eix pal comportareu
sien nostres valedors
ab la sanch que-y escampareu.
Sia ver remeyador
a tot devot aplicat:
Misericordia, etc.

Puix de tots sou Salvador,
e tan vos havèm costat,
misericordia, Senyor,
perdonau nostre pecat.

AVIS ALS MORTALS

(M)ORTALS, alerta,
qu'és cosa certa
com vindrà l'hora
que morirèm.
Puix lo temps passa,
és malanança

que al traspas nostre
gens no pensèm.
Si bé pensavem
e ruminavem
quant nos convinga
ans de morir,
ab diligencia
la consciencia
scodrinyariem,
vespre y matí.
Aquesta vida
és sense mida,
de díe en díe
va-s acabant.
Les gents se-n riuen,
per molt que-ls diguen:
ja vindrà l'hora
hon ploraran.
Agoytau, pares,
vigilau, mares,
car de vosaltres
naix tot lo mal,
de la poca ansia
mala servança
dels fills e filles,
que-ls mal criau
Si bé-ls criauveu,
e-ls ensenyaveu
mentre són jovens
d'amar llur Deu,
con moririeu
no temerieu
donar-ne compte
davant Aquell.
De què-t profita
cantar e riure,
jove profà
molt deshonest?

D'aquest mal vici
allà al Judici
compte daras
en temps molt breu.
Mira ls teus passes,
desfés los llaces
que l' vil dimoni
ten-te parats.
Sospira y plora
mentre n'és hora,
fes tu memoria
dels teus pecats.
En lo carner,
dins espay stret,
se reduhexen
les dignitats.
Allà Corona,
Tiara, y Borla,
la Mitra y Sceptre,
tot-hom hi va.
Jo bé-us avise,
puix que desige
que tots se salven,
jovens e vells.
Donchs tu pondera
e considera
que, si-t condamnes,
no-y hà remey.
Avis preneu,
no-us ne fieu
de la vellesa,
tal com fan molts.
Ab fort esment,
posau lo seny,
que prou exemples
veurèu pel món.
Per despedir-me,
vull are dir-te

esta sentencia
per ton remey.
Mira y remira
que Déu te mira:
sies hon sies,
te stà present.

DESENGANY DEL PECADOR

PECADOR, qui continues
en tes culpes e pecats,
esmena la tua vida,
no cometes més maldats:
esmena y plora,
mira qu'és hora
de no dormir,
car la divina Justicia
del qui dorm se fa sentir.

La causa que continues
en tantes iniquitats
és pensar que Déu no usa
sinó de benignitats:
mas bé pondera
e considera,
pus Déu és just,
no dexarà sa justicia
per acomplir lo teu gust.

Lo pensar que tens de viure
una vida de molts anys,
és causa causant tot' hora
a les ànimes molts danys:
mas prou t'enganyes,
e molt te danyes
en presumir
que no-t puga així de sopte
una mort del cel venir.

Dels homens pots amagar-te,
mas no-u faras tu de Deu,
car les coses més celades
totes les sap e les veu:
allà al Judici,
culpes e vicis
tot exirà,
çò que tu tant amagaves
tot lo món allí-u veurà.

Tu dona qui vas scollada,
amostrant spatlles e pits,
al infern vas condemnada,
hon daras rabiosos crits
Ay malahurada
e infortunada!
bé-u pagaras!
puix no volgueres cobrir-te,
ab los dimonis iras.

Mentre que tu no t'aparts
de totes ocasions,
cometras sempre pecats
entre mil confusions:
deus apartar-te-n
e allunyar-te-n,
sinó çauras

al infern entre diables,
d'hon may més no exiras.

Los pecats que tu cometes
són llenya que portaras
al infern per a cremar-te
con allà damnat seras.
Bé és fort cosa
molt horrorosa
e desbarat,
un hom portar-se la llenya
ab què ha d'esser cremat.

Lo pecat és una corda
que a molts lliga molt estret,
és un pou que, si-y caus dintre,
exir-ne envidés permet:
a molts bé lliga,
a pochs deslliga,
és molt cruel;
del infern les portes obra,
tancant totes les del cel.

No spers tu a penedir te
en temps de la senectut,
esmerçant con seras lliure
los anys de la joventut.
Qui no se smena
mereix gran pena,
ne-u fa con vol:
per castich, en mig del díe
li s'eclipsarà lo sol.

Amistançat, guarda-t bé,
pecador, mira còm vius,
que la mort més aprop tens
de çò que tu-t creus ne dius.

No tens judici,
si en lo vici
tu vols restar,
sabent qu'entre greu desfici
per sempre hauras de cremar.

Per exa dona infamada
ab qui vius amistançat,
al infern ab un diable
romandras sempre abraçat.
Allà cremant-te
e abrasant-te
rabiaras,
vent que per delit blasmable
en per tostemps penaras.

Com a amich avise-t are,
germà meu en Jesucrist,
abraça la sua Mare
qui no-t dexarà patir;
e persevera
en la carrera
del ben obrar,
avorrint coses mundanes,
car tot ho has de dexar.

Si enteniment tinguesses,
no pecaries may més,
cogitant les coses estes
qui-t diuen tot quant és ver:
te smenaries,
e ploraries
tant com duras
la tua tan curta vida,
per arribar al descanç.

DESPERTADOR DEL CRISTIA

Puix que la vida s'acaba,
e tu vius tan descuydat,
si t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?

En lo temps de joventut,
és bé tot plè d'alegría,
donant-li plahers e gust
al còs axicom volia.
Del morir no fas memoria,
vivint ab gran libertat:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Còm recobraras lo temps
d'aquell bé que t'has perdut
ab los teus trateniments
del temps en què has viscut?
Demana misericordia
dels mals que tu has obrats:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Con vindran les agoníes
de la hora de la mort,

que serà la despedida
de la ànima e del còs,
conexeras a-les-hores,
que lo món t'haurà enganyat.
Si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?

Còm ha de star la teua ànima
en aquella ocasió
en què hauras de dar compte
davant Déu, lo teu Senyor?
De la mala vida y obres,
de tot seras acusat:
si-t manquen les bones obres,
que faras, infortunat?

Si stas en pecat mortal,
morint sens confessió,
ay, desgracia tan fatal!
en aquella ocasió
al infern portat seras
ab los altres condemnats.
Si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?

Allà bé-t caldrà patir
lo foch e pena cruel,
rabiant e malehint,
sens que no-y haurà remey.
No-y staras pas per un any,
mas per una eternitat:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?

També staras apartat
de la vista del Senyor,
qui sa cara-t girarà
per ta condemnació.
Ab sa Guarda, l'Angel sant
ja may més no-t lliurarà:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?

Dexem-nos ara de la anima,
mirèm còm roman lo cors
lo qual tant afalagaves,
què farà sinó fetor?
Tots li giraran la cara,
vehent tanta sutzetat:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Ahon és la fantasía,
la superbia, l'interès
que tenies cascun dia
per atresorar diners?
La sentencia dada és,
e per tu ja stà acabat:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Ahon són les delitances
que cercaves deshonest?
Cuydaves assadollar-te-ti,
e s'acabaren molt prest:
d'elles no tens altra cosa
sinó 'ser desgraciat:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Ans que no-t trauran de casa,
te faran un llarch vestit
d'una molt pobre mortalla,
mal tallat e mal cusit.
Aquesta serà la paga
que lo món t'haurà donat;
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Acompanyant ta desferra,
tos parents te seguiran;
en un llit cobert de terra
lo teu còs hi posaran.
Entre vermens y altres osses
romandras tu soterrat:

si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Veges, mira ta sentencia,
miserable pecador:
de dues coses la una,
greu pena o salvació.
Procura fer penitencia,
y alcançaras pietat:
si-t manquen les bones obres,
què faras, infortunat?
Germans meus, preneu exemple
en la pompa y vanitat
que lo món nos representa:
si-l crehem, som enganyats.
Esmenem la nostra vida
sens cometre més pecat:
si-ns manquen les bones obres,
què farèm, infortunats?

Oh hom qui vehent-me stas
ja may no t'oblits de mi!
Tal com te veus jo-m vegí,
e còm jo stich te veuras.

FÍ

TAULA

	Planes
La dança de la Mort.	5
Cobles del Jorn del Judici.	21
Cant místich a la Passió de N. S. Jesucrist. . . .	23
Les hores de la Passió	27
Càntich a la Mort e Passió del Messies.	32
Cobles piadoses en les quals hom demana perdó a Jesus crucificat.	33
Avis als mortals.	35
Desengany del pecador.	38
Despertador del cristià	42

FOU AQUEST LLIBRE ACABAT
DE STAMPAR, A CURA E DESPESES D'EN
ANTONI BULBENA & TUSELL, EN LA
CIUTAT DE BARCELONA, LO DIA 9
D'ABRIL, DIADA DE LA MORT
DE JESUS, PREHICADOR
DE VERITAT. ANY
MCMIII.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.
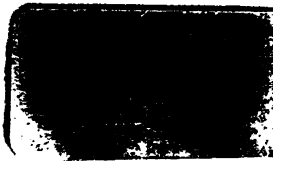
STALL-
CHARGE